

допомагати державним інститутам вирішувати завдання підготовки резерву збройних сил

Сукупність впливів залежить від якості засвоєння нових соціальних функцій, рівня соціального входження військовослужбовця у нову соціальну групу. Так, наприклад, специфіка процесу соціалізації військовослужбовців полягає у принципових відмінностях військової та цивільної сфер життя. Важливу роль в успішній соціалізації військовослужбовців відводиться діяльності органів державного та військового управління у сфері соціальної активності [2].

Молодь, бажаючи підвищити рівень своєї оцінки в новому середовищі домагається схвалення і підвищення соціального статусу в очах представників нового соціуму. Основними напрямками оптимізації державної політики є посилення соціально-політичної відповідності молоді інтересам суспільства, вироблення у них соціальних установок та саморозвитку соціальної адекватності.

Список використаних джерел

1. Маковчук Ф. Ф. Військова служба правопорядку у Збройних Силах України : сьогодення та перспективи розвитку / Ф. Ф. Маковчук // Наука і оборона. – К., 2011. – № 1. – С. 25–31.
2. Скуріхін С. М. Правосвідомість військовослужбовців Збройних Сил України : поняття та особливості / С. М. Скуріхін // Юридичні науки. – 2014. – № 4. – С. 7–14.
3. Чорний В. Військова організація і держава в контексті трансформації українського суспільства: проблеми і перспективи / Віталій Чорний // Українознавство. – 2010. – № 3. – С. 134–139.

Сахарова К.

РОЗВИТОК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РЕСУРСУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Інтелектуальний ресурс місцевого самоврядування представляє собою набір знань, вмінь і навичок, що формують здатність органів місцевого самоврядування і жителів продукувати і засвоювати нові знання та інформацію, використовувати їх для створення і впровадження нової техніки, прогресивних форм організації виробництва і праці, духовної і корпоративної культури, інноваційних технологій, вироблення оптимальніших управлінських рішень шляхом імплементації нових знань в подальший розвиток всіх сфер суспільного життя громади [1]. Надане визначення дозволить знаходити і краще поєднувати усі види ресурсів територій для створення суспільних благ, приймати і послідовно реалізовувати інноваційні управлінські рішення і не допускати невиправданих ризиків.

Головним носієм інтелектуальних ресурсів є жителі, влада, господарюючі суб'єкти, що формують їх здатність до сприяння і впровадження радикальних і модифікованих ідей, вмінь виробляти наукоємну продукцію і послуги, які відповідають вимогам сучасного ринку.

Єдиний довгостроковий фактор інтелектуального розвитку суспільства країни і її регіонів – є розвиток науки, а головним активом створення інтелектуальних ресурсів є освіта її громадян. Наука є сферою, завдяки якій знанієві ресурси перетворюються на розвиток, що спонукає до суттєвого поглиблення уваги до наукових досліджень і розробок на рівні регіонів.

Виробництвом нових наукових знань і впровадженням результатів наукових досліджень в практику займаються наукові працівники – особлива соціально-професійна група в системі поділу суспільної праці, в якій виділяються різні професії. Їм характерні певні види знань з властивим їм змістом і характером праці, з різними напрямками наукових досліджень, виконуваних функцій і їх взаємозв'язків у досягненні поставлених цілей розвитку суспільства.

Однак за останні роки стан збереження, розвитку і накопичення інтелектуального ресурсу країни не покращився. Державна і місцева влада в цьому напрямі не роблять дієвих кроків. Зменшується фінансова підтримка наукових досліджень, знижується затребуваність наукових знань і напрацювань, матеріальний достаток науковців і науково-педагогічних працівників. Наукові колективи не мають впевненості у завтрашньому дні. Наукова продукція – заявки на винаходи, наукові проекти, методи і методики, моделі і формули, наукові обґрунтування, монографії, підручники, статті та інші види можуть не отримати доступ до наукової скарбниці держави в разі відсутності оплати за їх просування чи опублікування безпосередньо самими авторами.

Сьогодні українська наука не здатна повністю себе захистити чи самостійно «стати на ноги». Навіть започаткована відкрита участь у розробці проектів чи грантів передбачає наявність певних резервних фінансових ресурсів та вільного часу для роботи над змістом і проектуванням наукових положень, які у переважній більшості науковців відсутні. Відсутні поки і компроміси між необхідністю залучення науковців до вирішення практичних проблемних завдань суспільства і їх матеріальним та фінансовим забезпеченням.

Існуючий стан наукової сфери, відсутність мотивації, несприятливі умови для наукових досліджень знизили мотивацію до участі в наукових дослідженнях талановитої молоді. Сьогодні до навчання в аспірантурі більш схильні майбутні підприємці чи працівники не наукових галузей діяльності, які розглядають науковий ступінь як спосіб отримання нових можливостей кар'єрного зростання за межами наукової сфери. Імідж ученого, умови його діяльності і заробітна плата в умовах інфляції України стійко знижуються. Виробничими підприємствами для проведення наукових досліджень в предметних галузях вчені також не запрошуються як необхідні учасники вирішення поточних і стратегічних завдань. Збільшується і частка науковців, які працюють неповний робочий день. Останнім часом науковці почали з'являтися навіть серед безробітних.

Такий стан наукової сфери призводить до збільшення обсягу невикористаних інтелектуальних ресурсів, їх резервів і можливостей зростання як для держави так і для її територіальних ланок. А саме, до недоотримання частки валового національного продукту, невикористаних можливостей зростання продуктивності праці, поповнення прямих джерел формування бюджету країни і регіонів на утримання закладів освіти і науки, які не мають замовлень на наукову продукцію,

недоотримання соціальних податків для формування бюджету країни. Це призводить і до суттєвого зниження інноваційного іміджу регіонів країни і вітчизняної науки в світі. Серед науковців зростає недовіра до влади, знижується повага до національних цінностей і не підвищується національний патріотизм.

Питома вага проблем науки обумовлюється не тільки відсутністю асигнувань на науку й недостатністю інституційної та законодавчої підтримки науки. Проблеми підвищення інтелектуального ресурсу країни постають починаючи з її первісного рівня – господарюючих суб'єктів на місцевому і регіональному рівні. З них повинні починатись запити на наукові дослідження ресурсів розвитку територій, які згодом стануть використовуваними в усій країні за рахунок концентрації наукових сил і здібностей, запобігаючи розпорошенню їх у мізерних наукових колективах.

Як позбутися депресивного стану української науки, знешкодити сумніви, нехтування, консерватизм і відсутність належної уваги з боку влади? Як подолати накопиченні останніми роками труднощі у цій сфері? Які стимули дійсно можуть змінити і суттєво поліпшити існуюче становище? Який соціальний інститут здатен сприяти підвищенню і стабільності розвитку науки?

Певна відповідь на ці питання і вихід із скрутного становища все-таки є, і пов'язано це із запровадженням Закону України «Про засади державної регіональної політики» [4] та Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні [5] та інші владні кроки, які пов'язані із запровадженням реформ місцевого самоврядування та децентралізації влади. Їх реалізація створює умови для появи нових можливостей і реальних передумов для реформування і підтримки процесів накопичення і використання інтелектуального потенціалу на територіях регіонів. Його збереження, розвиток і накопичення можливо шляхом розширення змісту і наповнюваності напрямів реформаторських заходів у місцевому самоврядуванні територіальних громад за рахунок уключення в них програм розвитку науки. Це може стати запорукою швидкого виходу із кризового стану, що прирівняє її до стратегічного ресурсу розвитку, яким вона розглядається у всьому світі.

Побудова концепції реформування наукової діяльності з метою інтенсивного розвитку інтелектуальних ресурсів обумовлює необхідність і розглядання цієї проблеми як попереднього і невід'ємного етапу продукування процесів розвитку регіонів. Вона буде відрізнятися від інших програмних заходів і здійснюваних реформ місцевого самоврядування цілеспрямованістю на досягнення не тільки місцевих, а і державних цілей, тісних зв'язків із світовою наукою, виходячи із системності, цілісності і глобальності науки як галузі знань. Одночасно на цьому рівні наука повинна спрямовуватись і відображати наукові потреби регіонів у різних сферах діяльності з урахуванням специфіки і особливостей їх господарських комплексів, природних і просторових умов господарювання і створювати інноваційну платформу для реформаторських перетворень і динамічних змін у суспільному розвитку регіонів і країни.

Ядро розвитку наукових знань на регіональному рівні повинно бути представлене регіональними програмами розвитку науки, заходи яких імплементуються в програми розвитку громад і в конкретні завдання і функції органів місцевої влади. Концепцію розвитку науки на регіональному рівні слід

розробляти на довгострокову перспективу розвитку з передбаченням в ній нової місії науки як складової інноваційних перетворень у суспільстві і заради підвищення сталості і збалансованості розвитку. Для заходів щодо збереження і підвищення інтелектуальних ресурсів розвитку повинна бути створена ефективна система мотивації науки і її працівників, що дозволить зацікавити людину і колективи спільно працювати, поширюючи регіональне наукове середовище. Однак тільки наявних інтелектуальних ресурсів для підвищення розвитку територій недостатньо. В суспільстві повинно бути і відповідні організаційні форми і інфраструктура, конкретизація потреб і споживачів знань і інформації.

На територіях регіонів у великих територіальних громадах повинні запроваджуватись і нові, особливі форми перетворень фундаментальних і прикладних досліджень існуючих систем знань з державного управління і місцевого самоврядування для територіальної організації. В них повинен взаємодіяти всі компоненти ланцюга: фундаментальні дослідження, прикладні дослідження, дослідні центри, бізнес-інкубатори, центри підготовки наукових кадрів, регіональна система їх використання і багатоцентрична система управління науковим потенціалом регіону зі специфічним соціальним середовищем і з особливою формою організації праці.

Однією із форм перетворення наукових знань, що надають нові можливості розширення змісту і дії елементів існуючої системи «природа – суспільство – людина», на позитивні зрушення стає визначення функцій управління розвитком. Ці функції повинні спиратись на природничі закони і закони суспільства перевірені часом і підтвержені практикою існування суспільства в просторі і часі.

Глибоке сприйняття і розуміння місцевою владою можливостей інтелектуальних ресурсів як ключового чинника територіального розвитку дозволяють досягти поставлених цілей суспільства, здатне надати новий імпульс розвитку територіальних громад регіонів.

Список використаних джерел

1. Бобровська О. Ю. Інтелектуальні ресурси регіонів і їх використання в умовах децентралізації влади в Україні / О. Ю. Бобровська // Сталий розвиток територій: проблеми та шляхи вирішення: матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 9 жовт. 2015 р. / за заг. ред. О. Ю. Бобровської. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2015. – С. 15 – 18.
2. Про засади державної регіональної політики: закон України від 5 лютого 2015 р., № 156-VIII. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/156-19>.
3. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: розпорядження КМУ від 1 квіт. 2014 р. № 333-р. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-p>.